

МІЖНАРОДНЕ ПРАВО

УДК 347.4

П. Д. Гуйван
кандидат юридичних наук,
заслужений юрист України, професор
Полтавського інституту бізнесу
Міжнародного науково-технічного університету
імені академіка Юрія Бугая

ДО ПИТАННЯ ПРО ВИЗНАЧЕНІСТЬ СУДОВОГО ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ

Одним з основних елементів правової визначеності судових вердиктів як принципу справедливості судочинства є їхня обґрунтованість та мотивованість. Власне, законним та справедливим буде лише рішення, яке містить посилання на конкретні факти та обставини справи та вмотивоване їх оцінкою правозастосовним органом. Мотивувальна частина рішення вважається необхідним та невіддільним елементом його структури, вона мусить містити оцінку питань факту та права з обов'язковим наведенням відповідної мотивації. У свою чергу, дослідження мотивувальної частини дозволяє дійти висновку стосовно належності її обґрунтованості фактичними даними, що знаходяться у матеріалах справи. Відтак, мотивованість судового рішення на підставі оцінки доказів значною мірою визначає його законність, позаяк саме через мотивувальну частину проявляється якість даного процесуального документа. У науці вказується, що мотивованість судового акту пов'язана з питаннями викладення мотивів як результатів логіко-розумової діяльності, на підставі яких суд дійшов певних висновків [1, с. 14].

Європейський суд з прав людини, який у своїй правозастосовній практиці здійснює тлумачення норм Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, у такий спосіб формує прецедент як джерело права, неодноразово наголошував, що гарантії ст. 6 даного міжнародно-правового акту включають зобов'язання судів надавати достатні підстави для винесення рішень [2, п. 53]. Це має продемонструвати сторонам, що їх справа була ретельно розглянута. Мотивоване рішення показує, що правосуддя здійснилося, оскільки воно повинне бути не лише здійснене, але має бути видно, що воно здійснилося. ЄСПЛ при цьому вказує: хоча національний суд користується певним правом розсуду, обираючи аргументи і приймаючи докази, він зобов'язаний обґрунтувати свої дії підставами для винесення рішень (рішення у справі «Суоминен проти Фінляндії») [3, п. 36].

Науковий аналіз проблем, пов'язаних з гарантуванням законності судових вердиктів шляхом їх належного обґрунтування та вмотивованості, присвячені роботи таких учених, як Е. Ратушна, М. Вікут, В. Мармазов, А. Мацько, П. Рабінович, А. Султанов, Ф. Зайцев, Д. Тарабрін, С. Шевчук, М. Толочко. У межах наявного для дослідження матеріалу ними розроблено теоретичні підходи для оцінки результативності та ефективності конкретних факторів, які покладаються в основу правового обґрунтування законності рішень судів. Разом з цим, не достатньо дослідженими залишаються питання визначеності критеріїв не обґрунтованості та немотивованості вердиктів національного судівництва, які дозволяють ЄСПЛ кваліфікувати подібні акти як такі, що порушують право особи на справедливий розгляд справи. Отже, метою даної роботи є встановлення сутнісних елементів обґрунтованості та мотивації рішень судів, спираючись на прецедентну практику Європейського суду з прав людини у даній сфері.

Ефективність судового рішення, можливість його виконання та виховне значення залежать не лише від чіткості та конкретності викладення у резолютивній частині, але і від повноти та переконливості рішення у цілому, особливо його мотивувальної частини, де містяться юридичні та фактичні обґрунтування висновків по суті заявлених вимог [4, с. 51]. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод вимагає, щоб суди мотивували свої висновки. Згідно зі сталою практикою ЄСПЛ, у рішеннях судів повинні бути відповідним чином викладені мотиви, закладені до основи цих рішень. Належне мотивування судових рішень покликане продемонструвати і довести передусім сторонам, що суд справді їх вислухав та почув їхні позиції, а не проігнорував, надати можливість учасникам процесу вирішити питання про доцільність його оскарження, забезпечити ефективність апеляційного та касаційного перегляду справи. При цьому слід підкреслити,

що обґрунтованість та вмотивованість конкретного рішення у певній справі, передбачає обов'язковість наявності у ньому висновків, які вичерпно аргументують оцінку доказів та встановлених на їх підставі фактів. У рішенні також має міститися мотивування вибору кожної із застосованих судом норм права та їх тлумачення [5, с. 6].

Вимагаючи обов'язковості обґрунтування та мотивування судових рішень у необхідному обсязі та належний спосіб, ЄСПЛ все ж неодноразово заявляв, що він не є апеляційною чи іншою додатковою інстанцією стосовно національних судів. До його завдання не входить перевірка правильності встановлення національними судами обставин конкретної справи, допустимості доказів, застосування національного права, чи загалом оцінка справедливості, у матеріально-правовому розумінні цього поняття, винесеного рішення. Отже, призначенням Європейського суду є не вирішення фактичних чи юридичних помилок національного суду. Він здійснює перевірку відповідності процесу чи ситуацій, про які скаржиться заявник, гарантіям ст. 6 § 1 Конвенції, які мають процедурний зміст. Зокрема, Суд вивчатиме, чи мав заявник достатньо можливостей представити та захистити свою позицію на однакових засадах із протилежною стороною, навести аргументи та докази на свою користь чи спростувувати аргументи та докази протилежної сторони. Тож, Суд повинен вирішити питання про те, чи було справедливим провадження у справі загалом, включаючи спосіб, в який були здобуті докази (рішення у справі «Аллан проти Сполученого Королівства») [6, п. 42]. У той же час, якщо помилки національного судівництва є явними та порушують права та свободи, які захищаються Конвенцією, Європейський суд опосередковано через їхню констатацію вправі надати оцінку рішення національних судів по суті. Зокрема, за цим положенням суди мають належним чином обґрунтувати свої рішення.

Пункт 1 ст. 6 ЄКПЛ зобов'язує судові інстанції вказувати мотивацію ухвалених ними рішень [7, с. 420]. У рішенні у справі «Хірвісаарі проти Фінляндії» Суд констатував порушення ст. 6 Конвенції через недостатність мотивованості [8, с. 57–59], вказавши на обов'язок національних судів навести підстави для своїх дій, викладати мотиви цих рішень. Аналогічну позицію ЄСПЛ підтвердив й у низці рішень щодо України («Бочан проти України», «Проніна проти України», «Богатова проти України») [9, с. 200]. При цьому, за позицією ЄСПЛ, відхилення національних судів від усталеної європейської прецедентної практики при винесенні рішень у конкретній справі, у принципі, можливе, але лише за умови належної обґрунтованості та мотивованості даного кроку. Правовою підставою для цього є встановлена

правозастосовна традиція у національній системі. Розвиток судової практики не суперечить належному правозастосуванню, оскільки відсутність еволюційного та динамічного підходу попереджує будь-які зміни чи покращення (рішення у справі «Атанасовський проти «Колишньої Югославської республіки Македонія») [10, п. 38]. Тож, Суд постановив, що існування встановленої судової практики зобов'язує Верховний Суд надавати більш істотне обґрунтування відхиленню від прецедентного права. Якщо ж подібне обґрунтування відсутнє, або здійснене неналежним чином, буде порушено право особи на отримання обґрунтованого рішення. У деяких справах зміни у національній судовій практиці, що впливають на цивільні провадження, що знаходяться на судовому розгляді, можуть порушувати Конвенцію (рішення у справі «Петко Петков проти Болгарії») [11, п. 32–34].

Дотримання вказаних засад судочинства є актуальним для України. Наприклад, у справі № 554/6839/16-а, що розглядалася за позовом про визнання незаконним рішення місцевої ради про надання дозволу комерційній організації на вчинення діяльності на об'єкті, що належить на праві спільної сумісної власності усім мешканцям багатоквартирного будинку, позивач в апеляційній скарзі вказав, що питання, яке є предметом дослідження у цій справі однозначно та принципово вирішено у рішенні ЄСПЛ у справі «Серявін та інші проти України» від 10 лютого 2010 року (заява № 4909/04). У ньому встановлено порушення ст. 1 Першого протоколу Конвенції. Зокрема, таке порушення полягає у тому, що рішення місцевого органу влади щодо укладення контракту на реконструкцію горища третьою особою становило втручання у право заявників володіти своїм майном у значенні першого речення зазначеної статті. З матеріалів справи не видно, що перед укладенням інвестиційного контракту існували якісь обставини, які перешкоджали місцевому органу отримати дозвіл на реконструкцію або безпосередньо від співвласників горища, або у судовому порядку. Крім того, з наявних матеріалів не вбачається, що те чи інше положення національного законодавства дозволяло місцевому органу укласти контракт без такої згоди або у випадку спору – без його судового вирішення. Отже, укладення інвестиційного контракту становило втручання, яке не відповідало закону [12, п. 41, 44–45].

Як вказує ЄСПЛ, національні суди мають вивчити наступне: основні аргументи сторони [13, п. 67; 14, п. 35]; заяви, що стосуються прав і свобод, які гарантуються Конвенцією і її протоколами, національні суди повинні розглядати з особливою суворістю і ретельністю (рішення у справі «Вагнер і J.M.W.L. проти Люксембургу») [15, п. 96]. Між тим, попри усталену позицію Європейського

суду щодо захисту права власності мешканців у подібних випадках, національні суди апеляційної та касаційної інстанцій у справі № 554/6839/16-а знехтували нею, не навівши належного обґрунтування. Адже, не можна вважати якоюсь хоча б спробою мотивації фразу апеляційного суду, що міститься у його ухвалі від 13 грудня 2016 року: «Рішенням ЄСПЛ встановлено порушення у правовідносинах, що не є аналогічними до спірних правовідносин у цій справі». Що ж стосується касаційного суду, то він взагалі не знайшов необхідності якимось чином мотивувати свій відхід від прецедентного права [16].

Попри тісну взаємопов'язаність таких чинників, як обґрунтованість та мотивованість, що визначають законність судового вердикту, у доктрині все ж проводять певний поділ, відокремлюючи їх за певними сутнісними ознаками. При цьому за основу приймається дещо різне призначення вказаних категорій. Обґрунтованість рішення означає, що воно має ґрунтуватися на доказах, за допомогою яких встановлені конкретні факти, які повністю дозволяють встановити обставини справи. Тоді як мотивованість означає належну оцінку достатності доказів та результативність їхнього сприйняття, мотиви прийняття чи відхилення судом, вказівку на результативність розумової, логіко-практичної діяльності правозастосовного органу при ухваленні рішення, тлумачення судом правової норми, що застосовується під час кваліфікації спірних правовідносин [17, с. 123–124]. ЄСПЛ у своїх рішеннях наголошує, що мотивація – це не детальне пояснення кожного аргументу, а оцінка обставин конкретної справи. Але, хоча надання детальної відповіді на кожний аргумент і не вимагається, мотиви судових рішень мають бути викладені ясно та чітко. Межі цього обов'язку різняться залежно від природи рішення та мають оцінюватись у світлі обставин кожної справи. При цьому, якщо заява чи доказ, на який посилається сторона, є вирішальним для результату провадження, воно вимагає конкретної та прямої відповіді (рішення у справах «Руїс Торіха проти Іспанії» [18, п. 30], «Хіро Балані проти Іспанії» [19, п. 28]).

Таким чином, аналіз практики ЄСПЛ показує, що мотивованість судових рішень це невіддільна вимога до їхнього змісту, вагомий аргумент права на справедливе судочинство. За своєю сутністю її реалізація гарантує особі право бути почутим судом, отримати публічне рішення та оскаржити його. При цьому вимога мотивованості поширюється на усі судові рішення: як ті, якими справа вирішується по суті, так і судові ухвали [20, с. 217]. Між тим, на практиці не прийнято навіть ставити питання про мотивованість винесення ухвал суду, особливо тих, які вирішують процесуальні питання. Адже, більшість із них не може бути оскаржено

окремо від рішення суду, відтак їхня немотивованість (незаконність) фактично залишається недослідженою. Можна навести численні приклади, коли національні суди без будь-якого обґрунтування та прийнятної мотивації відкладають розгляд справи, залучають осіб, які не мають жодного інтересу у справі, витребують документи, що не мають відношення до предмета спору тощо. Звісно, з огляду на лавину рішень, якими вирішені справи по суті, і які страждають необґрунтованістю та немотивованістю, здавалося б, не на часі питання про усунення причин подібної дефектності процесуальних ухвал, але, як кажуть, велике пізнається з малого. Тож даний аспект проблеми теж існує і має вирішуватися у комплексному підході.

Окремим видом необґрунтованих та немотивованих ухвал українських судів є процесуальні акти, якими оформляються самовідводи суддів. При цьому, всупереч приписам ч. 3 ст. 23 ЦПКУ щодо того, що відвід (самовідвід) повинен бути вмотивованим, досить часто відповідні ухвали не містять необхідних обґрунтувань. Наприклад, у справі № 553/3161/16-ц підставою для самовідводу зазначено абсолютно не правовий чинник з точки зору закону – суддя знайомий з представником сторони [21]. Інші ухвали про самовідвід судді містять ще менше інформації з приводу підставності такої дії. У них просто вказано: заявлено самовідвід з метою усунення у сторін сумнівів щодо об'єктивності суду при розгляді цієї справи [22]. Разом з тим, серед підстав для неможливості участі судді у розгляді справи та його відводу (самовідводу) ст. 20 Цивільного процесуального кодексу України встановлює, зокрема, такі: 2) він прямо чи побічно заінтересований у результаті розгляду справи; 3) він є членом сім'ї або близьким родичем (чоловік, дружина, батько, мати, вітчим, мачуха, син, дочка, пасинок, падчерка, брат, сестра, дід, баба, внук, внучка, усиновлювач чи усиновлений, опікун чи піклувальник, член сім'ї або близький родич цих осіб) сторони або інших осіб, які беруть участь у справі; 4) якщо є інші обставини, які викликають сумнів в об'єктивності та неупередженості судді. Тож, коли суддя має якісь з вказаних у законі стосунків чи інтересів, він зобов'язаний про це зазначити у заяві про самовідвід. Інакше самовідвід має вважатися незаконним як немотивований.

Стаття 6 Конвенції гарантує особі право на справедливий суд. Разом з тим, ця стаття не закріплює будь-яких правил допустимості доказів чи правил їх оцінки, а тому такі питання регулюються передусім національним правом і належать до компетенції національних судів. Однак свобода національних судів у сфері оцінки доказів, аргументації й мотивування судових рішень не повинна сприйматися як дозвіл для суду поводитися з доводами свавільно на власний розсуд

та без наведення відповідних мотивів визначати, чи заслуговує будь-який довід сторони конфлікту того, щоб бути окремо прокоментованим у судовому вердикті. Наприклад, у рішенні у справі «Хаджианастасіу проти Греції» ЄСПЛ наголосив, що суди мусять вказувати з достатньою певністю доводи та мотиви, на яких вони ґрунтують свої рішення. Між тим, у даній справі було винесено настільки короткий судовий акт, що практично неможливо встановити, чому суд дійшов саме такого, а не іншого висновку. Це створило проблеми з оскарженням судового вердикту. Адже процедура оскарження передбачає оспорування мотивів суду, однак, як їх можна оспорити, якщо їх у судовому акті просто немає? Відтак, Суд встановив порушення права на справедливий судовий розгляд немотивованим судовим актом [23, п. 33].

Якщо переглянути українську судову практику, то побачимо, що подібний дефект змісту судових рішень є дуже поширеним. Немотивованість та необґрунтованість вердиктів проявляється у перекручуванні доводів особи, наданих нею при розгляді справи, ігноруванні її аргументів. Часто неналежна вмотивованість рішення пов'язана з підміною питання, яке було предметом правового регулювання, замовчуванням окремих аспектів, що потребували розгляду та вирішення. Тож, визнання неправомірними та скасування актів вищими інстанціями, часто пов'язане з дефектами їхнього мотивування та обґрунтування.

Скажімо, у справі № 553/4093/15-ц місцевий, апеляційний та касаційний суди розглядали трудовий спір між працівником і роботодавцем про визнання незаконним наказу останнього про притягнення працівника до дисциплінарної відповідальності за порушення трудової дисципліни. При цьому вони використовували докази, зібрані у суді першої інстанції, тобто користувалися одним і тим же набором аргументів. Але висновки щодо обґрунтованості правових позицій учасників були зроблені різні. Так, місцевий суд, встановивши, що працівник упродовж певного часу був відсутнім на роботі без погодження цього з адміністрацією, але з поважних причин, задовольнив його позов і скасував наказ роботодавця. Апеляційний суд, натомість, дав іншу оцінку наданим доказам, надавши перевагу доказам про відсутність і відкинувши докази про поважність такої відсутності, відповідно скасувавши попереднє рішення. Нарешті, Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ як пріоритетних оцінив обставини, що свідчили про поважність відсутності працівника на роботі, надавши їм перевагу над фактами неповідомлення роботодавця, відповідно мотивувавши свої доводи та відновивши дію рішення суду першої інстанції [24].

З проведеного дослідження можемо дійти певних висновків. Мотивованість є однією з головних вимог

до судового рішення, яка значною мірою гарантує його визначеність, справедливість та законність. Наявність у рішенні суду виправданої мотивації висновків дає можливість сторонам усвідомити їхній зміст та використати право на оскарження. Такий підхід дозволяє вийти за межі усвідомлення принципу мотивованості судового акту лише у площині наявності у ньому мотивувальної частини. Річ у тім, що попри формальну наявність такої частини в окремих рішеннях судів, за своїм змістом та сутністю вона такою не є. Бо, насправді, не визначає припустимість застосування тих чи інших фактів та приписів чинного законодавства до спірних відносин. Тож, при дослідженні мотивування акту слід виходити із фактичної сутності рішення та забезпечення дієвості та ефективності його основних характеристик.

Маємо констатувати поки що недостатню результативність вітчизняного судочинства у сфері гарантування необхідної та обов'язкової належної обґрунтованості та мотивованості рішень. Насправді, численні вердикти національних судів є необґрунтованими або невмотивованими і у такому вигляді набувають чинності та виконуються в Україні. Головна причина цього криється у нехтуванні суддями відповідною європейською вимогою у сподіванні, що далеко не кожне подібного ґатунку рішення буде оскаржене до Європейського суду. Власне кажучи, система здійснення правосуддя шляхом винесення законних рішень, що мають необхідне обґрунтування та мотивацію, наразі у державі не напрацьована, і взагалі поступає вперед у цьому відношенні не спостерігається.

Література

1. Рабінович П., Ратушна Б. Загальнотеоретичні проблеми права на належне доказування в українському судочинстві (у світлі практики Страсбурзького суду) / П. Рабінович, Б. Ратушна // Вісник Національної академії правових наук України. – 2014. – № 3 (78) – С. 7-19.
2. Рішення ЄСПЛ від 30 листопада 1987 року у справі «Г. проти Бельгії» (H. v. Belgium), заява № 8950/80. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://swarb.co.uk/h-v-belgium-echr-30-nov-1987/>
3. Рішення ЄСПЛ від 26 лютого 2002 року у справі «Суоминен проти Фінляндії» (Suominen v. Finland), заява № 37801/97. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://freecases.eu/Doc/CourtAct/4543877>
4. Трубников П. Я. Условия эффективности судебного решения / П. Я. Трубников // Сов. государство и право. – 1976. – № 2. – С. 51.
5. Пономаренко В. А. Мотивированность судебного решения в гражданском и арбитражном процессе : автореф. дис. на соиск. уч. степ. канд. юрид. наук : 12.00.15 / В. А. Пономаренко. – М., 2007. – 24 с.
6. Рішення ЄСПЛ від 5 лютого 2003 року у справі «Аллан проти Сполученого Королівства» (Allan v. the United Kingdom), заява № 48539/99. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nullapoena.de/iur/allan.html>
7. Де Сальвиа М. Прецеденты Европейского Суда по правам человека. Руководящие принципы судебной практики, относящиеся к Европейской конвенции о за-

щите прав человека и основоположных свобод. Судебная практика с 1960 по 2002 г. / М. де Сальвиа. – СПб : Юрид. центр Пресс, 2004. – 1072 с.

8. Грозев Й. Право на справедливый суд в рамках Европейской конвенции о защите прав человека (статья 6) : руководство для юристов / Й. Грозев, Д. Виткаукас, Шин Льюис-Энтони. – London : Lancaster House, 2008. – 95 с.

9. Дудаш Т. І. Практика Європейського суду з прав людини : [навч.-практ. посіб.] / Т. І. Дудаш. – К. : Алерта, 2013. – 368 с.

10. Рішення ЄСПЛ від 14 січня 2010 року у справі «Атанасовський проти «Колишньої Югославської республіки Македонія» (Atanasovski v. «The former Yugoslav Republic of Macedonia»), заява № 36815/03. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pravda.gov.mk/txt/presudi/eng/atanasovskieng.pdf>.

11. Рішення ЄСПЛ від 19 лютого 2013 року у справі «Петко Петков проти Болгарії» (Petko Petkov v. Bulgaria), заява № 2834/06. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://swarb.co.uk/petko-petkov-v-bulgaria-echr-19-feb-2013/>

12. Рішення ЄСПЛ від 10 лютого 2010 року у справі «Серявін та інші проти України», заява №4909/04. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/974_672

13. Рішення ЄСПЛ від 28 серпня 2005 року у справі «Бузеску проти Румунії» (Buzescu v. Romania), заява № 61302/00. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.legal-tools.org/doc/09cea2/pdf/>

14. Рішення ЄСПЛ від 7 березня 2006 року у справі «Донадзе проти Грузії» (Donadze v. Georgia), заява № 74644/01. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://echr.ketse.com/doc/74644.01-en-20060307/>

15. Рішення ЄСПЛ від 28 червня 2007 року у справі «Вагнер і J.M.W.L. проти Люксембургу» (Wagner and J.M.W.L. v. Luxembourg), заява № 76240/01. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://echr.ketse.com/doc/76240.01-en-20070628/>

16. Справа №554/6839/16-а. Архів Октябрського районного суду м. Полтави за 2016 рік.

17. Вукот М. А. Законность и обоснованность актов социалистического правосудия как главное условие выполнения задач гражданского судопроизводства / М. А. Вукот // Цивилистические проблемы правового статуса личности в социалистическом обществе. – Саратов, 1982. – С. 120–127.

18. Рішення ЄСПЛ від 9 грудня 1994 року у справі «Руїс Торіха проти Іспанії» (Ruiz Torija v. Spain), заява № 18390/91. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://taxlink.ua/ua/court/sprava-ruis-toriha-proti-ispanii/uk/>

19. Рішення ЄСПЛ від 9 грудня 1994 року у справі «Хіро Балані проти Іспанії» (Hiro Balani v. Spain), заява № 18064/91. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://freecases.eu/Doc/CourtAct/4525188>

20. Цувіна Т. А. Мотивованість рішень суду і право на суд в цивільному судочинстві / Т. А. Цувіна // Проблеми законності. – 2013. – № 121. – С. 215–224.

21. Справа № 553/3161/16-ц. Архів Ленінського районного суду м. Полтави за 2016 рік.

22. Справа № 553/1951/14-ц. Архів Ленінського районного суду м. Полтави за 2014 рік.

23. Рішення ЄСПЛ від 16 грудня 1992 року у справі «Хаджианастасіу проти Греції» (Hadjianastassiou v. Greece), заява № 12945/87. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.article19.org/resources.php/resource/2442/en/hadjianastassiou-v.-greece>

24. Справа № 553/4093/15-ц. Архів Ленінського районного суду м. Полтави за 2015 рік.

Анотація

Гуйван П. Д. До питання про визначеність судового правозастосування. – Стаття.

У даній праці здійснено аналіз нормативного механізму та стану фактичного застосування вимог Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод справедливості судочинства в Україні. З'ясовано зміст таких елементів законності вердиктів суду, як їх обґрунтованість та мотивованість. Досліджені наукові та законодавчі погляди на дане питання. Наведені приклади та вказані недоліки в їхньому практичному застосуванні.

Ключові слова: мотивованість судового рішення, оцінка доказів.

Аннотация

Гуйван П. Д. К вопросу об определенности судебного правоприменения. – Статья.

В данной работе проведен анализ нормативного механизма и состояния фактического применения требований Конвенции о защите прав человека и основных свобод справедливого судопроизводства в Украине. Выяснено содержание таких элементов законности вердиктов суда, как их обоснованность и мотивированность. Исследованы научные и законодательные взгляды на данный вопрос. Приведены примеры и указаны недостатки в их практическом применении.

Ключевые слова: мотивированность судебного решения, оценка доказательств.

Summary

Guyvan P. D. On the issue of the certainty of judicial enforcement. – Article.

In this paper, an analysis is made of the regulatory mechanism and the state of actual application of the requirements of the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms of Fair Trial in Ukraine. The content of such elements of the legality of court verdicts as their validity and motivation is clarified. Scientific and legislative views on this issue have been studied. The resulted examples and lacks are indicated in their practical application.

Key words: motivation of judicial decision, evaluation of evidence.